

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33547
Nom	Introducció a la psicologia social
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1311 - Grau de Treball Social	Facultat de Ciències Socials	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1311 - Grau de Treball Social	46 - Psicologia	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
PINAZO HERNANDIS, SACRAMENTO	306 - Psicologia Social

RESUM

Introducció a la Psicologia Social és una assignatura adscrita al Departament de Psicologia Social, que pertany a la Facultat de Psicologia de la Universitat de València. S'insereix dins d'un mòdul (matèria 2: Psicologia, 12 ECTS) que inclou dues matèries amb continguts específics de la psicologia: a) Activitat psicològica i comportament humà i b) Introducció a la psicologia social.

Es vincula de manera especial amb les assignatures següents:

Activitat Psicològica i Comportament Humà, centrada en l'estudi dels processos psicològics que permeten descriure, predir i explicar l'activitat cognitiva i l'aspecte comportamental de l'ésser humà; Psicologia i Sistema Sexe-Gènere, centrada en els aspectes psicològics de la dimensió sexe-gènere, i Desenvolupament Psicològic en el Cicle Vital, l'objectiu de la qual és formar els alumnes en els coneixements importants sobre l'activitat psicològica i el comportament que caracteritza les diferents etapes del cicle vital. En estreta relació amb aquest objectiu, l'assignatura pretén que l'alumne siga capaç d'aplicar els continguts teòrics a diferents àmbits vitals i professionals. Així mateix, es vincula amb la

resta d'assignatures que formen el mòdul C (processos i problemes sobre els quals actua el treball social): sociologia, antropologia, igualtat de gènere i no-discriminació, salut i treball social.

Tenint en compte el seu caràcter de formació obligatòria, només fan falta els requisits necessaris per a accedir inicialment als estudis de grau en aquesta titulació.

Introducció a la Psicologia Social s'imparteix durant el primer curs del grau en Treball Social, en el segon semestre del curs té un caràcter acadèmic d'assignatura bàsica de branca i consta de 6 crèdits teoricopràctics, que equivalen a 160 hores de treball de l'alumne. Es desenvolupa al llarg de 14-15 setmanes i 28 sessions a l'aula i s'hi combinen exposicions del professor, exercicis individuals i grupals, seminaris, i visionament i comentari de documentals.

Els treballadors socials exerceixen la seua labor professional amb persones, famílies, grups socials i organitzacions amb necessitats que requereixen suport per a aprendre a gestionar la seua vida quotidiana. La comunicació com a eina base de la interacció social, la formació de la identitat individual i social, les relacions amb els altres (atracció, conductes d'ajuda i conductes agressives) són continguts que s'expliquen en la matèria Introducció a la Psicologia Social.

Segons Elliot Aronson, «l'ésser humà és un animal social», i és que les conductes de les persones en determinen les actituds que, al seu torn, estan influïdes pels processos d'interacció social, dins dels grups de pertinença i entre grups diferents. Com poden els grups interactuar els uns amb els altres i percebre's mútuament? I com poden els individus aprendre a viure de manera harmoniosa amb els altres individus que pertanyen a grups diferents que tenen diferents normes, valors i maneres de comunicar-se? Les relacions entre els grups estan influïdes per la identitat social i, doncs, cal conèixer el funcionament dels estereotips, els prejudicis i la discriminació que pot haver-hi entre els grups.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1311 - Grau de Treball Social

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Capacitat per a treballar i valorar de manera conjunta amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats les seues necessitats.
- Capacitat per a ajudar les persones perquè siguen capaces de manifestar les necessitats, punts de vista i circumstàncies.
- Capacitat per a actuar en la resolució de les situacions de risc amb les persones, així com per a les pròpies i les dels col·legues de la professió.
- Capacitat per a demostrar competència professional en l'exercici del treball social.
- Capacitat per a establir relacions professionals a fi d'identificar la forma més adequada d'intervenció.
- Capacitat per a intervenir amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats per ajudar-los a prendre decisions ben fonamentades sobre les seues necessitats, circumstàncies, riscos, opcions preferents i recursos
- Capacitat per a valorar les necessitats i opcions possibles per orientar una estratègia d'intervenció.
- Capacitat per a potenciar les persones, famílies, grups i comunitats a fi que siguen capaços de resoldre les situacions en què es troben.
- Capacitat per adquirir i dominar els coneixements disciplinassis necessaris per a l'anàlisi de la societat contemporània, la seva estructura i la seva dinàmica, entre els quals s'inclou analitzar la complexitat dels fenòmens socials adoptant una perspectiva multidisciplinària (Economia, Dret, Sociologia, Antropologia, Història, Psicologia i Salut).

RESULTATS DE L'APRENTATGE

RA1- Coneix els processos i els elements fonamentals que configuren el comportament humà en el medi social i la relació entre la persona i l'entorn, i les perspectives de les diverses ciències socials sobre aquests.

RA2- És capaç d'analitzar els processos d'interacció social, amb especial referència a la família, els grups socials i les comunitats.

RA3- Comprèn la dimensió social dels processos subjectius i de formació d'identitats personals i socials.

RA4- Identifica els processos de formació, desenvolupament i evolució de les persones, les famílies, els grups, les organitzacions i les comunitats.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. LA PSICOLOGIA SOCIAL COM A PARADIGMA D'ANÀLISI DE LA INTERACCIÓ SOCIAL

- Apunts sobre la història de la Psicologia Social. Arrels i estat actual.
- La Psicologia Social. Objecte i mètode.
- Orientacions teòriques en Psicologia Social.
- Per a què serveix la Psicologia Social?

2. DIFERENTS MÈTODES UTILITZATS PER A L'ANÀLISI DE LA INTERACCIÓ SOCIAL I EL COMPORTAMENT HUMÀ

- Mètodes d'investigació quantitatius en Psicologia Social. El mètode experimental i el problema de la validesa. Aproximació experimental vs no experimental.
- Mètodes d'investigació qualitativa en Psicologia Social. Característiques diferencials.
- Alguns experiments en Psicologia Social.

3. PROCESSOS ATRIBUCIONALS

- La percepció social. Percepció de persones.
- Teories i models atribucionals. Models de Heider, Kelley y Weiner.
- Inferència social. Errors i biaixos atribucionals.

4. AUTOCONCEPTE I AUTOESTIMA: LA IDENTITAT SOCIAL

- Què és la identitat social? Definició i formació de la identitat social.
- Identitat i categories socials.
- Presentació del Jo i maneig de la impressió.
- Identitat i interacció simbòlica.

5. ACTITUDS I COMPORTAMENT HUMÀ

- Definició d actituds. Formació d actituds. Mesura de les actituds.
- Relació entre actituds i conducta.
- Model d acció raonada i model d acció planificada. Fishbein y Ajzen.
- Teories de la consistència i dissonància.
- Canvi d actituds i persuasió. Model de Yale, McGuire, Petty y Cacciopo. Resistència a la persuasió.

6. INTERACCIÓ SOCIAL I COMUNICACIÓ

- La comunicació en las relacions interpersonals.
- La comunicació verbal. Pragmàtica de la comunicació humana i competència comunicativa.
- La comunicació no verbal. Kinesia, proxèmica i paralingüística.

7. ESTEREOTIP, PREJUDICI I DISCRIMINACIÓ

- Estereotips, prejudicis i conductes discriminatòries. Aclariment conceptual.
- Factors motivacions, soci cognitius i socioculturals dels estereotips, prejudicis i conducta discriminatòria.
- El prejudici. Racisme clàssic i racisme modern/subtil.
- Lestereotip. Profecia autocumplida. Estereotips de gènere (sexisme), raça (racisme) i edat (edadisme).
- Psicologia social de la victimització.
- Reducció d estereotips, prejudicis i conducta discriminatòria.

8. CONDUCTA PROSOCIAL I CONDUCTA AGRESSIVA

- Conducta altruista. Aclariment conceptual (conducta prosocial, conducta altruista, voluntariat)
- Factors que mediatitzen el procés d ajuda.
- Els receptors d ajuda.
- Conducta agressiva. Aclariment conceptual (agressió i conducta violenta).
- Factors explicatius. Teories de l agressió. Origen de les conductes agressives.
- Els receptors de l agressió. Maltracte, acosament laboral (mobbing) i escolar (bullying).
- Intervencions sobre el comportament agressiu.

9. LA INTERACCIÓ ALS GRUPS

- Estructura i processos grupals (Lideratge, estatus i rol, cohesió).
- Relacions intergrupals. Teoria de la identitat social.
- Processos collectius. Moviments socials.
- Influència social: poder social, normalització, obediència a la autoritat, innovació i conformitat.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	10,00	0
Elaboració de treballs en grup	15,00	0
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	25,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'activitat exercida en aquesta matèria combinarà diferents metodologies didàctiques en funció dels objectius plantejats i en la diversitat de maneres de treballar proposades: exposicions orals del professor (classes magistrals), treball en equip a l'aula, seminaris i activitats complementàries.

Les sessions es desenvoluparan de manera dinàmica i participativa.

„ÿ LLIÇÓ MAGISTRAL PARTICIPATIVA. Exposició docent:

Les dissertacions del professorat es basaran en les noves TIC i en diversos mitjans audiovisuals (vídeos, documentals).

Mitjançant aquestes exposicions el professorat introduirà les diferents unitats didàctiques, les sessions que les componen, els objectius i competències que cal adquirir i les diferents pràctiques grupals. Mitjançant aquesta tècnica s'aniran desenvolupant els continguts de l'assignatura que ha de conèixer l'estudiantat.

„ÿ DEBATS I DISCUSSIONS PARTICIPATIUS. Pràctiques en grup:

En cada unitat didàctica es desenvoluparan pràctiques en grup de dos tipus:

a) petit grup (PG), que estarà compost de quatre o cinc persones de tipus estable i que es formaran al principi de l'assignatura;

b) gran grup (GG), compost per tot l'estudiantat de l'aula.

„ÿ Exercicis pràctics individuals: sobre textos clàssics de la psicologia social, articles de premsa, fragments de programes de ràdio, etc.

„ÿ ACTIVITATS DE TIPUS EXPOSITIU. PER PART DEL PROFESSOR (exposició de temes, seminaris); PER PART DE L'ESTUDIANT (exposició de treballs individuals o en grup).

„ÿ ACTIVITATS PRÀCTIQUES: joc de rols, resolució de casos, tallers, elaboració de mapes conceptuals i quadres sinòptics.

„ÿ TUTORITZACIÓ INDIVIDUAL I/O DE GRUP PRESENCIAL I/O VIRTUAL.

„ÿ Durant el desenvolupament de l'assignatura, l'estudiantat s'exercitarà en: Recerques d'exploració en xarxa; Recerca de documentació; Resolució de problemes; Tècniques d'argumentació; Tècniques d'entrevistes; Exposicions temàtiques; Maneig de debat; Redacció d'assajos i informes; Visionament crític d'audiovisuals: pel·lícules i documentals.

AVALUACIÓ

La finalitat de l'avaluació d'aquesta matèria és que l'alumnat:

- demostre els coneixements de psicologia social adquirits,
- siga capaç d'utilitzar procediments i tècniques de la psicologia social,
- siga capaç de buscar informació i treballar-hi.

Per a l'avaluació es té en compte:

- L'avaluació contínua del treball realitzat per l'estudiantat al llarg del curs, sobretot pel que fa a les competències de treball individual i en equip, a la identificació de conceptes i processos clau, i també quant a la preparació i resolució d'exercicis i de problemes.
- La realització de proves tipus examen, en les diferents modalitats, adreçades a constatar els coneixements més específics.
- Es valora l'assistència i la participació de l'estudiantat tant a les classes a l'aula, tant a les tutories com a les activitats complementàries (seminaris, etc.).

El sistema de qualificacions s'ajusta a la legislació vigent.

Tenint en compte els criteris generals establerts en el disseny dels estudis del Grau en Treball Social, l'avaluació es basa en:

1. Exàmens escrits: proves objectives amb diferents alternatives (V/F o quatre alternatives), proves de resposta breu, anàlisi de casos.
2. Realització de treballs monogràfics.
3. Participació en seminaris específics relacionats amb la matèria (s'ha previst de fer-ne almenys un).

L'assistència a classe és necessària per a aprovar l'assignatura.

SISTEMA D'AVALUACIÓ:

1.- Prova escrita de resposta oberta per a comprovar la capacitat d'expressió escrita, l'organització d'idees, la capacitat d'aplicació, l'anàlisi i la creativitat: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0.0 i 10.0.

2.-Proves escrites tipus test que permeten avaluar una base àmplia de coneixements i diferenciar diferents nivells d'adquisició de competències i aprofundiment en els coneixements: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0.0 i 50.0.

3.- Avaluació de projectes o treballs acadèmics; poden ser treballs breus o amplis i complexos que fomenten el desenvolupament de capacitats de recerca i selecció d'informació, organització i pensament crític: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0.0 i 2.0.

4.-Avaluació contínua del treball realitzat pels estudiants al llarg del curs, sobretot pel que fa a les competències de treball individual i en equip, a la identificació de conceptes i processos clau i a la preparació i resolució d'exercicis i problemes: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0.0 i 10.0.

5.- Avaluació de supòsits pràctics en què els estudiants mostren l'adquisició de competències en relació a la resolució de problemes, treball col·laboratiu i capacitat d'anàlisi: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0.0 i 10.00.

No s'establixen diferències entre la primera i la segona convocatòria, però les activitats de l'avaluació contínua no són recuperables (es consideren activitats no recuperables les corresponents als apartats 4 i 5).

En les proves escrites (exàmens) s'ha d'obtindre un 4 sobre 10 per a poder amitjar amb la resta de notes.

En les activitats practiques avaluables en l'aula i altres, s'ha d'obtindre un 4 sobre 10 per a poder amitjar amb la resta de notes.

El professor comprovarà l'originalitat dels treballs, tenint al seu abast els sistemes electrònics de control de plagi habilitats per la Universitat de València. La constatació del plagi total o parcial serà motiu suficient per a justificar el suspens de l'assignatura.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- BARON, R. A. i BYRNE, D. (1998), *Psicología Social*. Madrid: Prentice Hall.
- BUENO, J. R. (2000), *Psicología Social para Trabajadores Sociales*. València: Gules.
- GAVIRIA STEWART, E., Cuadrado Guirado, I., y López Sáez, M. (Coord.) (2009). *Introducción a la psicología social*. Madrid: Editorial Sanz y Torres.
- IBÁÑEZ, T. (coord.), *Introducció a la psicologia social*. Barcelona: UOC.
- MOSCOVICI, S. (1984), *Psicología Social*. Barcelona: Paidós. Volumes I i II.
- PÁEZ, D. i altres (2003), *Psicología social, cultura y educación*. Madrid: Pearson.
- PINAZO, S. (2000), *Psicología Social. Manual de prácticas*. València: Gules.
- SMITH, E. R. i MACKIE, D. M. (1997), *Psicología Social*. Madrid: Panamericana.
- Worchel, S.; Cooper, J.; Goethals, G. R. & Olson, J. M. (2002), *Psicología Social*. Madrid: Thomson.

Complementàries

- ALLPORT, G. (1954/1963). *La naturaleza del prejuicio*. Buenos Aires: Eudeba.
- ARONSON, E. (1990). *El animal social. Introducción a la Psicología social*. Madrid: Alianza Universidad.

- MILGRAM, S. (1974/1984). La obediencia a la autoridad: un punto de vista experimental. Bilbao: Desclée de Brouwer.
- MOSCOVICI (1976/1981). Psicología de las minorías activas. Madrid: Morata.
- MEAD, G. H. (1904/1993). Espíritu, persona y sociedad. Mèxic: Paidós.
- IBÁÑEZ, T (1981). Poder y libertad. Barcelona: Hora.
- TORREGROSA, J. R., ÁLVARO, J. L, GARRIDO, A. (1996). Psicología Social Aplicada. Barcelona: Hora.
- TURNER, J. C. (1987). Redescubrir el grupo social. Madrid: Morata.
- PIEZAS. O una parte de mi ser, 2005.
Disponible en: http://audiovisuales.audio.uv.es/tau/producciones_val.php?action=ficha&id=166
- «EL PODER DE LA SITUACIÓN»
(vol. 14 de la sèrie Descubrir la psicología). Dirigit per Phillip Zimbardo. American Psychological Association. 30 min.
<http://www.youtube.com/watch?gl=ES&hl=es&v=8fbkoCDMbjY&feature=related>
<http://www.youtube.com/watch?gl=ES&hl=es&v=wu463Rouf1N0&feature=related>
<http://www.youtube.com/watch?gl=ES&hl=es&v=uPJUQRfv8aM&feature=related>
- «LA CONSTRUCCIÓN DE LA REALIDAD SOCIAL»
(vol. 15 de la sèrie Descubrir la psicología). Dirigit per Phillip Zimbardo. American Psychological Association. 30 min.
http://www.youtube.com/watch?gl=ES&hl=es&v=OxCX3SRf_kw&feature=related
<http://www.youtube.com/watch?gl=ES&hl=es&v=iPqoNTwCVxU&feature=related>
<http://www.youtube.com/watch?gl=ES&hl=es&v=DMedDibPcg8&feature=related>
- «OBEDIENCIA A LA AUTORIDAD»
<http://www.youtube.com/watch?gl=ES&hl=es&v=IUrfUscpVqU&feature=related>
<http://www.youtube.com/watch?v=ul6u8ZfwsWk&feature=related>
- «APRENDIZAJE Y AGRESIÓN»
<http://www.youtube.com/watch?gl=ES&hl=es&v=uMwOexrV6fM&feature=related>

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment recogidos en la guia docent.

2. Volum de treball

Es potencia l'aprenentatge autònom de l'alumnat mitjançant els materials pujats a l'aula virtual, i la utilització de videoconferències i tutories (per mail i mitjançant l'eina "Fòrum" de l'aula virtual).

3. Metodologia docent

Pujada a l'aula virtual dels materials per a les sessions docents (anotacions i diapositives). Utilització del mail i fòrum de l'aula virtual per atendre els dubtes. Videoconferència, síncrona i asíncrona, per impartir continguts i resoldre dubtes significatius. Subministrar tasques i/o exercicis a lliurar mitjançant l'opció de "Tasca" de l'aula virtual. Sistema de tutories. Es manté el programa de tutories virtuals (atenció en 48 hores laborables màxim per correu electrònic).

3. Avaluació

Increment del pes de l'avaluació contínua i els treballs del 40% en la guia original a un 50%. Es mantenen les activitats avaluables de manera contínua de la guia original amb els diferents professors/as. Es redueix el pes de l'examen final del 60% al 50% en l'avaluació global de la matèria. Donades les circumstàncies actuals, no s'exigirà a l'alumnat que obtinga una qualificació mínima en cadascun dels punts d'avaluació consignats en la guia docent. Específicament, aquesta és l'avaluació aplicable:

- 1.- Prova escrita tipus test i/o de resposta oberta, que permet avaluar una base àmplia de coneixements i diferenciar en diferents nivells d'adquisició de competències i aprofundiment en els coneixements: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0.0 i 50.0. Aquest punt substituiria els punts 1 i 2 de la guia original.
- 2.- Avaluació de projectes o treballs acadèmics poden ser treballs breus o amplis i complexos que fomenten el desenvolupament de capacitats de cerca i selecció d'informació, organització, i pensament crític: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0.0 i 25.0.
- 3.- Avaluació contínua del treball realitzat pels estudiants al llarg del curs, sobretot pel que fa a les competències de treball individual i en equip, a la identificació de conceptes i processos clau, així com a la preparació i resolució d'exercicis i problemes: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0.0 i 12.5.
- 4.- Avaluació de supòsits pràctics en els quals els estudiants mostren l'adquisició de competències en relació a la resolució de problemes, treball col·laboratiu i capacitat d'anàlisi: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0.0 i 12.5. Si una persona no disposa dels mitjans o la infraestructura tecnològica per establir una adequada connexió i accedir a l'aula virtual, haurà de contactar amb el professorat per correu electrònic al moment de la publicació d'aquest annex a la guia docent.

5. Bibliografia

Es manté la bibliografia recomanada accessible a través de les anotacions i diapositives (algunes locutadas) que es pugen a l'aula virtual. També, es proporcionen lectures i vídeos recomanats, a través d'enllaços virtuals, en ser articles disponibles en les bases de dades que té subscrita la UV i vídeos de lliure accés en Internet.